

Рецензия

От

*Професор д-р Петър Любенов Симеонов, д.м.н.
Началник Клиника по Урология, УМБАЛ"Александровска",
Катедра по Урология, МУ- София*

*за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„Доктор” по професионално направление 7.1 „Медицина” и научна специалност
03.01.42 „Урология”*

„ПАРАФИНОМ НА МЪЖКИТЕ ГЕНИТАЛИИ – ОПЕРАТИВНО ЛЕЧЕНИЕ И РЕЗУЛТАТИ”

на Д-р Владислав Росенов Дунев

Съгласно заповед на Ректора на Медицински Университет-Плевен № 1113 - 27/5.2014 съм определен за рецензент на представения от д-р Владислав Росенов Дунев дисертационен труд

Представеният комплект материали по защитата е съобразен с изискванията на Правилника и процедурата по придобиване на ОНС „доктор” в Факултет „Здравни Грижи”, Медицински Университет - Плевен

Представеният дисертационен труд от д-р Владислав Дунев разглежда изключително актуални аспекти на парафинома на мъжките гениталии. Излишно е да се обосновава важността на всички проблеми, касаещи това заболяване. Неговите изключително тежки по отношение на половата функция на мъжа последствия и наличието на редица спорни, нерешени или неанализирани докрай становища, оправдава всяко усилие за анализ и научно аргументирани становища и критерии на диагностичния подход, лечението и превенцията на парафинома на мъжките гениталии.

Наред с това, дисертантът предствавя голям по обем материал включващ цялостно проучване на съвременните тенденции относно парафинома на половия член, проблем с доста неразрешени въпроси. Затова неговият труд е актуален и с теоретичен, и с практичен клиничен интерес.

Дисертационният труд е представен на 154 страници и включва: Увод - 2 стр., Литературен обзор – 38 стр., Цел и задачи – 2 стр., Материал и методика - 23 стр., Резултати – 28 стр., Обсъждане – 25 стр., Изводи 2

стр., Използвана литература – 20 стр., Приложения -3 стр., Публикации във връзка с дисертацията - 1 стр. Онагледена е с 34 таблици и 37 фигури. Библиографията съдържа 180 заглавия, от които 11 на кирилица, като основната част от тях са от последните няколко години.

В **Увода** дисертантът обосновава необходимостта от проучването и предпоставките за подходите, които той ще използва - това са епидемиологични, демографски, клинични и хистологични методи за разрешаване на поставените задачи, за създаването на една по – пълна представа за парафинома на мъжките гениталии, определянето на рискови (таргетни) групи, както и за оценка на въведените в практиката методи за възстановяване на кожата на по отношение на следоперативните усложнения, анатомичното и функционално възстановяване, в сравнение с утвърдените операции.

Литературният обзор като обем е достатъчно голям. Това дава възможност на автора да представи задълбочено историята и множеството специфични проблеми свързани с инжектирането на екзогенни субстанции в мъжките гениталии. Този обзор дава детайлна картина на може да послужи на всеки клиницист да се запознае в детайли със същността на редица методи за лечение на парафинома на мъжките гениталии и тяхното развитие през годините. Съществен принос е и въвеждането на прецизна стандартизирана терминология по отношение многообразните ефекти от въвеждането на екзогенни субстанции в човешкото тяло.

Основните положителни страни на обзора са компетентността, задълбочената и на съвременно ниво информираност на автора по проблемите които разглежда. Считам, че значителен интерес представлява разглеждането на въпроса относно мотивацията на нормални в анатомично и функционално отношение мъже да инжектират екзогенни субстанции в пениса си, тъй като това би могло да доведе до дефиниране на рискови групи, върху които следва да се съсредоточат усилията за превенция и здравна просвета по отношение на проблема. Анализът на вида на екзогенната субстанция, начина на поставянето ѝ и условията в които се поставя показва голямото разнообразие и пъстрота на парафиномите на мъжките гениталии, поради което всеки индивидуален случай се превръща в уникално по рода си предизвикателство за уролога. Прецизно и схематизирано е описано както биологичната прогресия и последствията от грануломатозното възпаление, така и множеството варианти за класификация на парафиномите по тежест, вид на екзогенна субстанция, наличие на усложнения и степен на разпространение. В увода последователно и задълбочено са разгледани класическите и съвременните методи на диагностика и лечение, като се обсъждат техните преимущества и недостатъци. На доста места дисертантът съобщава противоречиви

становища на отделни автори, което подчертава множеството различни виждания по въпроса, както по отношение на епидемиология и демография на проблема, така и по отношение на оптималния подход за терапевтично поведение. Лит. обзор завършва с **”Анализ на литературния обзор”**, които обобщава съвременното състояние на проблема. Ценното в изводите е, че те са синтезиран образ на основните проблеми по отношение на ендемичността, етиологията и демографията на парафинома на мъжките гениталии, както и ключовата роля на хирургичното лечение като основна терапевтична алтернатива. Анализът на литературния обзор в комбинация с клиничния опит на дисертанта води до дефинирането на 3 основни **Извода от литературния обзор**, които същевременно дефинират и трите основни проблема които правят този труд актуален и съвременен.

От изводите логично следва и поставената **Цел** от д-р Дунев – проучване на социално-демографските характеристики на пациентите с парафином на мъжките гениталии, както и приложение и препоръки за подходящи оперативни техники за постигане на най-добри анатомични и функционални резултати. За постигането на тази цел, дисертантът формулира и представя 5 отделни **задачи**, като те имат както научно-теоретична, така и чисто практическа част, директно приложима към ежедневната урологична практика.

Обект на проучване са 55 мъже, проследени за 4-годишен период, всички пациенти на Клиника по урология, УМБАЛ „Д-р Г. Странски” - Плевен. Болните са в различен стадии на заболяването и като брой са напълно достатъчни за целите на проучването за такава специфична и сравнително рядко срещана патология.

При изброяването на отделните методи авторът описва в детайли основните групи използвани оперативни техники – ексцизия на парафинома, модифицирана операция по Сесил, билатерални скротални ламба и свободна кожна присадка, представяйки критериите за избор на оперативна техника. Интересен и удачен е подхода на разделяне на използваните методи в две групи – „стандартни”, класически и общоприети и „нестандартни” – модифицирани, иновативни, експериментални. Особен научен интерес представляват използваните методи за оценка на чувствителността на кожата и гланса на половия член след лечение, което за първи път се извършва в българската популация, като това иновативно проучване сравнително скоро е въведено в световната практика – 2005, и то при мъже след циркумцизия а не след лечение по повод парафином. Това проучване дава една обективна оценка за степента на възстановяване на нормалната морфология и функция на половия член което е основната цел на уролога. В заключение методите са достатъчни по вид и обхват за осъществяването на поставените цели.

В раздел „Резултати” дисертатнтът представя анализ на проучения и обобщен от него материал.

Анализът на демографската характеристика на клиничния контингент, според мен, е изключително ценен, защото позволява да се очертае профилът на мъжете използващи ЧС за аугментация на половия член по отношение на възраст към момента на операцията и към момента на инфилтрацията на чуждата субстанция, образование, семейно положение, работа, етническа принадлежност, вида и количеството на екзогенната субстанция, лежал ли е в затвора и кой го е приложил и да очертае определен рисков контингент, за да се препоръча определен подход към рисковите групи. Данните получени от проучването на тези данните показват че мнението, че ПМГ е патология, която се среща изключително в малцинствените групи, при затворници, безработни или хора, които водят „извратен полов живот“ е погрешно.

Заслужават внимание представените от автора индикации и контраиндикации на отделните типове оперативни техники използвани в проучваната група пациенти; авторът доказва, че различното разпространение на екзогенната субстанция и грануломатозният процес в мъжките гениталии налагат използване на различни пластични техники за неговото отстраняване.

При клиничния анализ на постоперативните усложнения се наблюдава значителен процент такива (27 %), като обаче следва да се има в предвид че при включването на нежеланото окосмяване на кожата на пениса като усложнение този процент нараства значително. Анализът показва че с най-малък процент усложнения е използването на свободна кожна присадка. Като ключово усложнение авторът определя рецидивът, най-често наблюдаван в случаите с проста ексцизия, като това вероятно се дължи на недооценяване разпространението на грануломатозния процес и екзогенната субстанция. Извършването на „компромис“ по отношение на обема на интервенцията води до повече компликации, последваща морбидност и нови операции. Тези резултати още веднъж подкрепят избора на по-големите (или достатъчните) по обем операции за постигане на радикалност.

Най-иновативната част от разработката е приложението на методи за оценка на степента на възстановяване на нормалната морфология и функция на половия член – оценка на еректилната функция и възстановяването на чувствителността на пениса в различни локуси и към различни стимули. По отношение на еректилната дисфункция тя се наблюдава в доста малък процент от пациентите и нейното наличие слабо зависи от проучваните параметри като обем на инжектираното вещество, време от инжектирането, наличие на постоперативни усложнения, вид на оперативната техника и възраст на пациента.

Специален интерес поради въвеждането на иновативна и нетипична за урологичната общност методика представляват данните по отношение проучването на възстановяването на чувствителността на пениса в различни локуси и на различни стимули при различните видове пластични корекции. Изследван е усета за допир и чувствителността за вибрации и температурни стимули. Новост е въвеждането от автора на различни индекси (шафт спрямо показалеца; шафт спрямо гланс). Чувствителността на показалеца и гланса на пениса след приложението на различните групи оперативни техники са близки. Това е очакван резултат поради интраоперативното запазване на инервацията на главата на пениса. При различните групи операции съществува сигнификантна разлика между средните стойности на индексите касаещи корпуса на пениса (както спрямо показалеца, така и спрямо гланса). Същите отношения се наблюдават на индекса шафт/гланс при чувствителността за топло и допир, и съответно обратните при чувствителността за студено. Колкото повече расте индекса, толкова шафта е по-нечувствителен спрямо гланса за вибрации, топло и допир, и по-чувствителен за студено. Всички тези данни имат важна научно-практическа стойност и са принос на дисертанта.

В раздел **„Обсъждане и заключения“** авторът обобщава представените данни. Тук той представя комплексно и систематизирано целия досегашен материал и има и дидактична, и аналитична, и научна, и практическа стойност. Много от представените в „Резултати“ резултати и констатации се повтарят, но вече съпоставени с някои литературни източници и изводите са комплексни.

Глава **„Изводи“** е представена систематизирано и включва общо 6 извода, които на практика обобщават представените в главите „Резултати“ и „Обсъждане и заключения“ данни. Отношението си към конкретните проблеми и оценка на представения материал и към изводите съм изразил на съответните места. Тук ще отбележа, че всички изводи са въз основа на получените и акуратно и комплексно анализирани собствени проучвания.

Към представения от д-р Дунев дисертационен труд имам и някои забележки.

1. анатомия на пениса – огромна по обем в материал и методи
2. Липса на визуално представен алгоритъм за хирургично поведение
3. Липса на обособен списък научни съобщения
4. Сложни за визуално възприятие таблици – особено таблици 29 и 30
5. Относително малко на брой изводи

Избягване на тези забележки, според мен, би придало още по-голяма стойност на дисертацията. Повечето от тези забележки не се отнасят до фактическата, стойностната част на представените в дисертацията проучвания, обсъждания и изводи.

Във връзка с дисертацията д-р Дунев има 4 публикации, от които 1 в чуждестранни научни издания и проучвания и 3 в национални;

Авторефератът отразява добре и в синтезиран вид основните части на разработената тема.

Д-р Владислав Росенов Дунев е роден през 1977 година. Придобива специалност магистър-лекар през 2002 във ВМИ-Плевен. Специализант и докторант по Урология към Клиника по Урология – МУ-Плевен, придобива специалност Урология – 12.2008. Средно и краткосрочни курсове на специализация в Германия, Чехия, множество специализирани курсове в областта на минимално-инвазивната урология, андрологията, онкоурологията. Понастоящем хоноруван асистент по Урология в Катедра „Сестрински хирургични грижи“ при Факултет „Здравни грижи“ – МУ-Плевен, лекар-ординатор към Клиника по Урология- МУ- Плевен, предишен професионален опит в областта на спешната помощ и фармацевтичната индустрия. Ползва свободно английски и немски език.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Основна заслуга на д-р Дунев е че прави голям по обем (с оглед сравнително рядко срещаната патология), всестранен по вид (според възможностите на институцията), прецизен по отношение на събиране на доказателствата, данните и изводите, анализ на съвременните проблеми и тенденции в хирургичното лечение на парафинома на мъжките гениталии. Важността на проблема и практическото значение на резултатите правят дисертацията актуална и необходима.

Основни приноси са:

- За първи път в българската урологична практика се извършва задълбочен анализ на различните характеристики при пациенти с парафином на пениса, което дава възможност да се отграничат рискови и таргетни групи за профилактика
- За първи път в нашата литература са описани два нови пластични метода за възстановяване на кожата на пениса – БСЛ и STSG. Тези методи се доказаха в практиката и показаха добри резултати
- За първи път в българската урологична практика се извършва задълбочен сравнителен анализ на различни оперативни методи за възстановяване на кожата на пениса, техните усложнения и късни функционални резултати

- Чрез въведените методи за преценка на чувствителността на пениса към различни стимули се дава възможност не само да се придобие представа за състоянието на сетивната инервацията на половия член, но и за индиректна преценка на неговата автономна нервна система (ерекция и уриниране).

Изразените в цялата рецензия конкретни положителни становища за важността, прецизността, правилните изводи с реална научно-практическа насоченост, както и данните от досегашния възходящ професионален път на д-р Владислав Дунев ми дават основание да приема представения дисертационен труд като отговарящ на критериите за придобиване на научната и образователна степен „доктор“ и гласувам положително за присъждане на тази степен на д-р Дунев.

Рецензент:.....

Проф. П. Симеонов, дмн

София, 30 май 2014 г.